Asiantuntijalausunto
HE 121/2018 vp
Kuuleminen 23.10.2018

	Pvm	Dnro
Elintarviketurvallisuusvirasto	19.10.2018	Evira/5422/0004/2018

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

Hallituksen esitys elintarvikemarkkinalaiksi ja laiksi oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 1 luvun 6 §:n ja 5 luvun 2 §:n muuttamisesta HE 121/2018 vp

Elintarviketurvallisuusvirasto toistaa lainvalmistelun aikana lausuntokierroksella esittämänsä näkemyksen, jonka mukaan ehdotetun lain tavoitteet ovat ehdottomasti kannatettavat, ja elintarvikealan yritysten toimintaedellytyksiä on tarpeellista pyrkiä parantamaan. Erityisesti elintarvikeketjun alkupäässä, ja heikommassa asemassa olevien toimijoiden turvaaminen elintarvikemarkkinoilla on ensiarvoisen tärkeää markkinoiden terveen toiminnan, sekä kotimaisen tuotannon säilymisen kannalta. Yksi keino näiden tavoitteiden saavuttamiseksi on kauppatapoja yhtenäistävä erityissääntely, jota nyt ollaan esittämässä.

Kohtuuttomia kaupan ehtoja ja muutoin sopimatonta menettelyä elinkeinotoiminnassa on tähän asti pyritty estämään yleislainsäädännön keinoin. Yleislainsäädäntö koskee luonnollisesti myös maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden kauppaa. Elintarvikesektorin kauppa voitaneen kuitenkin nähdä siinä mielessä yhteiskunnallisesti merkittävänä erityisalana, että juuri tämän alan toimivuuden turvaamiseksi voidaan ryhtyä myös tavallista tarkempaan kontrollointiin.

Erityisesti Evira näkee, että ehdotetun erityislainsäädännön avulla tehdään näkyväksi jo olemassa olevat vaatimukset, jotta jatkossa voidaan ehkäistä epäterveiden kauppatapojen kehittymistä.

Alan itsesääntelyelimenä elintarvikeketjun kauppatapalautakunta on lyhyen olemassaolonsa aikana ottanut suosituksillaan kantaa tärkeisiin kysymyksiin, ja sillä on aidosti mahdollisuus vaikuttaa alalla noudatettaviin menettelyihin ja puuttua epäkohtiin. Eviran näkemys on, että myös toimivalla elintarvikealan itsesääntelyllä voitaisiin edistää esitetyn lainsäädännön mukaisia tavoitteita.

Evira on todennut, että vaikka Ruokavirastossa on keskitettynä monenlaisia elintarvikesektorin toimeenpanotehtäviä, ei ehdotetun elintarvikemarkkinavaltuutetun sijoittumista juuri Ruokaviraston yhteyteen ole pidettävä itsestään selvänä. Lain valmisteluvaiheessa on harkittu myös valtuutetun sijoittumista esimerkiksi kilpailu- ja kuluttajavirastoon, jossa on jo ennestään nimenomaan kilpailuun ja kaupan valvontaan liittyvää asiantuntemusta. Toisaalta mitään estettä ei ole myöskään sille, että valtuutettu sijoitettaisiin Ruokavirastoon, jossa toki ollaan vahvasti kosketuksissa alan toimijoiden kanssa, ja jossa tunnetaan alan luonne esimerkiksi erityislainsäädännön ja muiden vaatimusten suhteen.

Joonas Päivänen
Lakimies

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
Mustialankatu 3, 00790 HELSINKI
Puh. 029 530 0400 ● Faksi 029 530 4350
etunimi.sukunimi@evira.fi ● www.evira.fi

Livsmedelssäkerhetsverket Evira
Mustialagatan 3, 00790 HELSINGFORS
Tel. 029 530 0400 ● Fax 029 530 4350
förnamn.efternamn@evira.fi ● www.evira.fi

Finnish Food Safety Authority Evira
Mustialankatu 3, FI-00790 HELSINKI, Finland
Tel. +358 29 530 0400 ● Fax +358 29 530 4350
firstname.lastname@evira.fi ● www.evira.fi